

Debuutroman van Peter Middendorp: 'Noordeloos' ,Soms wil ik dat het oorlog is'

Het zit de 28-jarige Bart Jongevos, de hoofdfiguur in de debuutroman *Noordeloos* van de in Haren wonende Drent Peter Middendorp (Emmen 1971), bepaald niet mee. Zijn vader en grootvader zijn overleden en hij moet zijn zieke moeder verzorgen in de huiskamer van zijn ouderlijke woning. Tot overmaat van ramp staat zijn jeugdliefde op het punt te trouwen met een populaire voetballer in het elftal van het anonieme dorp waarin alle personages van deze roman zich bevinden. Het is dan ook niet verwonderlijk dat Bart geen vrolijke jongeman is: 'In de kantine dronk ik vijftien glazen bier.'

Noordeloos is een roman die onherroepelijk herinneringen oproept aan het werk van Generatie Nix, de groep jonge schrijvers die in de jaren negentig van zich liet horen en met het blad *Zoetermeer* voor enige beroering binnen de Nederlandse letteren zorgde. Ze schreven romans en verhalen waarin een nieuw geluid naar voren kwam: dat van jongeren die nooit een strijd hebben hoeven voeren en in feite de uitdaging missen om in het leven vooruit te komen. De jeugd was gekleurd door nieuwbouwwijken, de plaatselijke cafetaria en de hieruit voortvloeiende verveling.

Door **Jacob Moerman**

Ook Bart Jongevos verveelt zich. Als eigenaar van een dorpswinkel heeft hij weinig te doen en de mensen uit zijn dorp spreken bepaald niet tot zijn verbeelding. Hij heeft weinig vrienden en hangt zo nu en dan rond in een discotheek of het café van de plaatselijke voetbalclub, waar het bier rijkelijk vloeit. 'Soms wil ik dat het oorlog is', denkt Bart op zeker moment. 'Met bommen, tanks en strepen aan de hemel. Ze vertellen je verhalen, schrijven boeken en maken *Tour of Duty*. Nu wil ik het wel eens meemaken in het echt.'

Hij besluit zijn eigen oorlog te voeren en probeert daarmee in de voetsporen van zijn grootvader te treden. Die was naar eigen zeggen een verzetsheld en heeft zijn kleinzoon beloofd ooit het pistool te zullen schenken dat hij nog steeds in zijn bezit heeft. Bart krijgt dit voorwerp uiteindelijk in handen en heeft het voornemen om zijn haatgevoelens te projecteren op de zeer succesvolle Marc van Boven. Beiden zaten vroeger

bij elkaar in de klas, waarna het deze jongeman duidelijk meer voor de wind is gegaan. Niet alleen boekt Marc successen als voetballer en politicus binnen de politieke partij Dorpsbelang, maar vooral op het gebied van de liefde heeft hij het verder geschopt; Marc woont namelijk samen met Anna, het meisje op wie Bart nog steeds heimelijk verliefd is.

Rap tempo

Noordeloos is duidelijk geschreven door een debutant die eigenlijk niet een keuze heeft kunnen maken voor één onderwerp, om dat vervolgens verder uit te diepen. En zo kan het gebeuren dat in deze roman de verschillende personages en verhaallijntjes elkaar in een rap tempo afwisselen. Met elkaar kleuren ze de treurige omgeving waarin Bart Jongevos zijn dagen slijt, maar eigenlijk krijg je van hem weinig hoogte. Aan het begin van de roman denkt hij: 'Zonder mij en m'n winkel redden de mensen van het dorp het prima.' Honderdvijftig pagina's verder, tegen het einde van de roman, denkt hij niet veel anders.

Daarnaast bevatten de beschrijvingen van het dorp overdreven veel clichématige beelden. De bewoners eten aardappelen met jus en draad-

jesvlees, het eerste vriendinnetje van Bart luistert naar de naam Marietje en 'zag er niet mooi uit', het dorp bestaat naast de Kerkweg uit de Hoofd-, Noorder- en Havenstraat, het tweede vriendinnetje werkt in een 'koffiecaravan' en Marc moest vroeger boterhammen eten 'met dunne plakken klei'.

Gelukkig is er ook nog wel wat positiefs over deze debuutroman te melden. De beschrijvingen van de gevoelens van Bart voor zijn vader zijn knap neergezet en doen denken aan die van Frits van Egters, hoofdfiguur uit *De avonden van Gerard Reve*. Bovendien heeft Peter Middendorp een pen waarin een juiste balans tussen suggestie en beschrijving is gevonden. Middendorp is bekend als schrijver van reportages (voor onder meer het tijdschrift *HP/De tijd*) en zijn vaardigheden zijn hem voor zijn debuutroman goed van pas gekomen. Maar het moet ook worden gezegd dat die reportageachtige sfeer soms te duidelijk aanwezig is, waardoor *Noordeloos* zeer veel observaties bevat die in een roman niet altijd iets te zoeken hebben; niet alle mussen hadden een plek hoeven krijgen.

Peter Middendorp: 'Noordeloos'. Uitgeverij Thomas Rap, Amsterdam. Prijs: EUR 16,50.

◀ Peter Middendorp debuteert met 'Noordeloos'.

Foto: GPD